EIROPAS PARLAMENTS

2004 *2009*

Ārlietu komiteja

2004/2214(INI)

21.4.2005

ATZINUMS

Sniegusi Ārlietu komiteja

Pilsoņu brīvību, tiesību un iekšlietu komitejai

par Eiropas Savienības rīcības plānu terorisma apkarošanai
(2004/2214(INI))

Atzinuma sagatavotājs: *Jaime Mayor Oreja*

PA_NonLeg

IEROSINĀJUMI

Ārlietu komiteja aicina par jautājumu atbildīgo Pilsoņu brīvību, tiesību un iekšlietu komiteju rezolūcijas priekšlikumā, ko tā pieņems, iekļaut šādus ierosinājumus ar pamatojumu, ka terorismam nav pilnīgi nekāda attaisnojuma:

1. iesaka Padomei:

   a) ne tikai cīņu pret terorismu uzskatīt par Eiropas Savienības prioritāti un tās ārpolitikas galveno sastāvdaļu atbilstīgi Eiropas drošības stratēģijai, bet arī terorismu, it īpaši radikālo grupu terorismu, kas sludina islāma aizstāvību, sevišķi kopā ar masu iznīcināšanas ieroču izplatīšanas draudiem uzskatīt par galveno problēmu un draudiem demokrātijai, tiesiskumam, Eiropas Savienības Pamattiesību hartai un Apvienoto Nāciju Organizācijas Statūtiem;

   b) šo iekšpolitikas un ārpolitikas prioritāti pilnīgi nepārprotami izklāstīt visās savās attiecībās ar trešām valstīm;

   c) ņemt vērā terorisma dažādos veidus, tajā iesaistītās organizācijas, kā arī valstis un nevalstiskās iesaistītās puses, kas terorismu atbalsta, finansē un izmanto saviem mērķiem; ņemt vērā, ka terorisms ir jauna un neprognozējama parādība ar tam raksturīgu laika izjūtu (īpaši tas attiecas uz radikālo islāma aizstāvības grupu terorismu), kā arī to, ka Eiropas Savienības neatliekama vajadzība ir izstrādāt drīzāk aktīvu, nevis pasīvu politiku tā apkarošanai;

   d) pieņemt pamatprincipu, ka neviena rīcība terorisma apkarošanas jomā pret nevalstisku, kā arī valsts atbalstītu vai valsts īstenotu terorismu nevar būt īsti efektīva, ja tā nepamatojas uz patiesu pārliecību un apņēmību Savienības iekšpusē un ja to neatbalsta labi informēta plaša sabiedrība;

   e) apkarot terorismu visās tā izpausmēs, izmantojot visus tiesiskumam atbilstošos un Savienībā pieejamos līdzekļus, pilnībā ievērojot cilvēktiesības, novēršot ekstrēmismu un neiecietību, izstrādājot labākus līdzekļus, lai vērstos pret elementiem, kas raksturīgi katram no dažādajiem terorisma veidiem, nodrošinot valstīm palīdzību, kad tā tām vajadzīga, stingri kontrolējot visus bīstamos materiālus un nodrošinot vajadzīgo aizsardzību upuriem;

   f) apstiprināt īpašus pasākumus, lai cīnītos pret visām teroristu organizācijām, ņemot vērā, ka katrai ir savi mērķi, organizatoriskā struktūra un darbības veids;

   g) pieņemt visaptverošu un ilgtermiņa stratēģiju, kuras mērķis ir novērst nosacījumus, kas veicina teroristu darbības radikalizāciju un viņu vervēšanu, un šajā stratēģijā iekļaut visus iespējamos Eiropas Savienības politiskos līdzekļus, tostarp tās ārpolitiku kopumā (Kopējo ārpolitiku un drošības politiku, Eiropas drošības un aizsardzības politiku, tirdzniecību, palīdzību attīstības jomā utt.), kā arī palīdzību upuriem, tiesu iestāžu un policijas efektīvu sadarbību, cīņu pret nabadzību, konfliktu novēršanu, pamatttiesību un tiesiskuma veicināšanu;

h) neatlaidīgi pieprasīt, lai visas pasaules trešās valstis atzīst, ka bez ierunām pakļausies Starptautiskās krimināltiesas jurisdikcijai, un paziņot, ka terorisms ir noziegums pret cilvēci, kas attiecīgos gadījumos jātiesā Starptautiskajā krimināltiesā;

2. iesaka attiecībās ar trešām valstīm Eiropas Savienības pretterorisma politiku veidot daudz saskaņotāk un efektīvāk:

a) atbalstot politisko dialogu par terorismu ar visām trešām valstīm;

b) risinot sarežģīto jautājumu par pretdarbību terorisma atbalstam, tostarp mēreno islāma valstu iedrošināšanu;

c) piemērojot pretterorisma klauzulu, kas iekļauta līgumos ar trešām valstīm;

d) izstrādājot iestāžu rīcības kodeksu ES ārpolitikas jomā, ko Eiropas Parlaments ierosināja 2002. gadā;

e) uzlabojot sadarbību ar starptautiskām un reģionālām organizācijām, kurām ir noteicošā loma miera un drošības uzturēšanā visā pasaulē, tādām kā Apvienoto Nāciju Organizācija (it īpaši tās Drošības padome un Pretterorisma komiteja), EDSO**,** Eiropas Padome un NATO;

f) veicinot stingru un efektīvu ANO Drošības padomes rezolūcijas Nr. 1540 (2004. g.) ieviešanu globālā mērogā, lai nevalstiskos dalībniekus un valstis, kas nav parakstījušas Kodolneizplatīšanas līgumu, atturētu no kodolieroču, ķīmisko vai bioloģisko ieroču iegūšanas un lai tie sadarbotos ar Drošības padomes komiteju, kura nodibināta saskaņā ar šo rezolūciju;

g) padarot efektīvāku informācijas apmaiņu par aizdomās turamām terorisma darbībām, sadarbību cīņā pret terorisma finansēšanu un reakciju uz terorisma aktiem ārkārtas situācijās; it īpaši ir jāveic speciāli pasākumi, lai nodrošinātu labāku savstarpēju sadarbību starp Eiropolu, Interpolu un *Eirojust*, lai panāktu labāku kontroli pār ārzonu naudas pārskaitījumiem un uzlabotu efektivitāti, atklājot/novēršot terorisma un citu organizētās noziedzības formu saistību;

h) efektīvāk sekmējot pretterorisma stratēģijas izveidi, kuru Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretārs atbalstīja savā 2005. gada 21. marta ziņojumā "Lielākā brīvībā: pretim attīstībai, drošībai un vispārējām cilvēktiesībām" un kuras mērķis ir pārliecināt cilvēkus atteikties no terorisma izmantošanas vai tā atbalstīšanas, liegt teroristiem pieeju finansējumam un materiāliem, atturēt valstis no terorisma atbalstīšanas, attīstīt valsts spēju uzvarēt terorismu un aizstāvēt cilvēktiesības, – tā ir stratēģija, kam jābalstās uz stingru atbilstību tiesiskumam, cilvēktiesību vispārēju ievērošanu, kā arī uz "draudu" un "terorisma" definīcijām, kas sniegtas šajā ziņojumā;

i) visām dalībvalstīm un pašai Eiropas Savienībai parakstot un ratificējot 12 esošos starptautiskos pretterorisma līgumus; pieņemot astoņus īpašus ieteikumus par teroristu finansēšanu, kurus sagatavojusi Ekonomiskās sadarbības un attīstības organizācija, un

pieprasot visām trešām valstīm, ar kurām Savienībai ir jebkādas attiecības, rīkoties tāpat;

j) īstenojot Augsta līmeņa speciālistu grupas ziņojuma ieteikumus par stingru kodolmateriālu, radioaktīvo, ķīmisko un bioloģisko vielu piegādes kontroli un izveidojot spēcīgu sabiedrības veselības sistēmu, jo, kā minēts Eiropas drošības stratēģijā, dažu teroristu grupu mērķis ir radīt lielu skaitu upuru;

k) piemērojot 2004. gada Eiropas Savienības un Amerikas Savienoto Valstu deklarāciju par terorisma apkarošanu;

3. iesaka paaugstināt stabilitāti ārpus Eiropas Savienības, izmantojot visus Eiropas Savienībai pieejamos ārpolitikas līdzekļus un resursus, tajā skaitā:

a) atbalstot Komisijas izstrādāto palīdzības stratēģiju, lai palīdzētu trešām valstīm novērst terorisma draudus. Šī stratēģija jau ir īstenota, izmantojot tādas programmas kā *CARDIS, TACIS, MEDA* utt.;

b) piemērojot šo stratēģiju visās Eiropas Savienības ārpolitikas jomās (kā tas nesen darīts Eiropas kaimiņattiecību politikas rīcības plānu iedaļās, kas attiecas uz terorismu) un visās galvenajās programmās, kuras attiecas uz palīdzību attīstības jomā;

c) daudz biežāk izmantojot civilās un militārās ātrās reaģēšanas mehānismu;

d) kā Komisijas struktūras administratīvu vienību izveidojot Eiropas Biroju palīdzības sniegšanai terorisma upuriem, kas būtu atbalsta un kontaktu punkts Eiropas pilsoņiem, kuru pamattiesības ir pārkāptas terorisma draudu rezultātā, kas izteikti Eiropai un pārējai pasaulei;

e) saskaņā ar Apvienoto Nāciju Organizācijas jauno pretterorisma stratēģiju izveidojot līdzīgu iestādi, kuras būtu jānodrošina palīdzība visiem terorisma upuriem neatkarīgi no izcelsmes valsts;

f) ieviešot Starptautisko terorisma upuru dienu;

4. iesaka no šī brīža izmantot Eiropas Konstitūcijā paredzētās iespējas, lai attīstītu šādas iniciatīvas:

a) ārkārtas rīcības plāna tūlītēja pieņemšana, lai (attiecībā gan uz draudu novēršanu, gan palīdzības nodrošināšanu teroristu uzbrukuma gadījumā) saskaņā ar Eiropas Savienības Konstitūcijas I-43. pantu īstenotu solidaritātes klauzulu par savstarpējo palīdzību, novēršot teroristu draudus vai uzbrukumus;

b) ja nepieciešams, īpašu policijas un/vai militāru operāciju izmantošana saskaņā ar Eiropas drošības un aizsardzības politiku un šī rīcība būtu daļa no Eiropas Savienības atbildes uz terorismu;

c) ilgstošas strukturētas sadarbības un 23. protokolā minēto "kaujas vienību" piemērošana, lai risinātu jaunos uzdevumus, un tas nozīmēs arī tādu trūkumu novēršanu, kuri ietekmē C4 ISR sistēmas (komanda, kontrole, sakari, datornodrošinājums, izlūkdati, novērošana un izlūkošana);

d) skaidru kritēriju noteikšana spēka izmantošanai, kuros pienācīgi ņemti vērā Apvienoto Nāciju Organizācijas ģenerālsekretāra 2005. gada 21. marta ziņojumā iekļautie ieteikumi un ANO Drošības padomes noteicošā loma cīņā par kolektīvo drošību, tās saglabāšanā un atjaunošanā;

5. attiecībā uz iestādēm un budžetu iesaka, lai Padome:

a) izstrādā iestāžu nolīgumu, kas aptver plašāku jautājumu loku nekā tikai uz kompetenci balstītu viedokli par terorismu un novērš dalībvalstu, Kopienas un Eiropas Savienības dažādu iniciatīvu neatbilsmes, izmantojot praktiskus pasākumus, kuri ieteikti izmēģinājuma projektā par radikālo islāma aizstāvības grupu terorisma apkarošanu, ko Eiropas Parlaments nesen apstiprināja saistībā ar pašreizējo budžeta procedūru;

b) veicina ciešāku sadarbību izlūkdatu apmaiņā un sadarbību izlūkdatu savākšanā starp dalībvalstu policijas un muitas iestādēm, kā arī ar Eiropolu un *Eirojust*;

c) nodrošina, ka Eiropas Parlaments ir cieši iesaistīts solidaritātes klauzulas īstenošanā, kas izklāstīta Konstitūcijas III-329. pantā, arī gadījumos, kad pieņemtie lēmumi ietekmē Eiropas drošības un aizsardzības politiku;

d) nodrošina, ka Eiropas Parlamentu regulāri informē par šajā jomā sasniegto un ka liela teroristu uzbrukuma gadījumā īpaša komiteja, kas paredzēta iestāžu 2002. gada 20. novembra nolīgumā, ja vajadzīgs, informē Parlamentu un apspriežas ar to;

e) apsver iespēju visas turpmākās ESDP pretterorisma operāciju kopējās izmaksas segt no Kopienas budžeta;

6. vislielāko nozīmi piešķir savam ieguldījumam cīņā pret terorismu; tāpēc mudina Ārlietu komiteju un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju apsvērt atbilstīgu procedūru, lai sagatavotu ieteikumus šajā jautājumā, kurus nosūtīt gan Padomei, gan Komisijai; šajā sakarā aicina Padomi pilnībā informēt Ārlietu komiteju un Pilsoņu brīvību, tieslietu un iekšlietu komiteju, kā arī apspriesties ar tām par regulāru atjaunināšanu attiecībā uz Padomes 2001. gada 27. decembra Kopējo nostāju 2001/931/KĀDP par īpašu pasākumu piemērošanu, lai apkarotu terorismu (teroristu grupu un organizāciju saraksts), ņemot vērā notikumus pēc 2001. gada; šajā sakarā izsaka atzinību par Luksemburgas prezidentūras pozitīvo reakciju.

PROCEDŪRA

Virsraksts	ES rīcības plāns terorisma apkarošanai
Procedūras numurs	2004/2214(INI)
Atbildīgā komiteja	LIBE
Komiteja, kurai lūgts sniegt atzinumu Datums, kad paziņoja plenārsēdē	AFET 28.10.2004
Ciešāka sadarbība	
Atzinuma sagatavotājs Iecelšanas datums	*Jaime Mayor Oreja* 10.11.2004
Izskatīšana komitejā	16.3.2005 19.4.2005
Ierosinājumu pieņemšanas datums	20.4.2005
Galīgā balsojuma rezultāti	par: 47 pret: 8 atturas: 4
Deputāti, kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Angelika Beer, Monika Beňová, André Brie, Elmar Brok, Simon Coveney, Véronique De Keyser, Maciej Marian Giertych, Alfred Gomolka, Richard Howitt, Toomas Hendrik Ilves, Jelko Kacin, Ioannis Kasoulides, Bogdan Klich, Helmut Kuhne, Joost Lagendijk, Vytautas Landsbergis, Cecilia Malmström, Emilio Menéndez del Valle, Willy Meyer Pleite, Francisco José Millán Mon, Annemie Neyts-Uyttebroeck, Baroness Nicholson of Winterbourne, Vural Öger, Cem Özdemir, João de Deus Pinheiro, Miroslaw Mariusz Piotrowski, Bernd Posselt, Poul Nyrup Rasmussen, Michel Rocard, Libor Rouček, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Jacek Emil Saryusz-Wolski, György Schöpflin, Gitte Seeberg, Marek Maciej Siwiec, Ursula Stenzel, István Szent-Iványi, Antonio Tajani, Charles Tannock, Paavo Väyrynen,* Inese Vaidere*, Karl von Wogau, Luis Yañez-Barnuevo García, Josef Zieleniec*
Aizstājēji, kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Laima Liucija Andrikienė, Glyn Ford, Jarom?r Kohl?ček, Alexander Lambsdorff, Pasqualina Napoletano, Aloyzas Sakalas, Pierre Schapira, Inger Segelström*
Aizstājēji (178. panta 2. punkts), kas bija klāt galīgajā balsojumā	*Margrete Auken, María del Pilar Ayuso González, Salvador Garriga Polledo, Luis de Grandes Pascual, Cristina Gutiérrez-Cortines, Małgorzata Handzlik, Javier Moreno Sánchez*